

THOMAS EDİSON

Akşam olmuştu. Kaan ve kardeşi Emir, odalarında oyun oynuyorlardı. Anneleri Buket Hanım o sırada mutfakta yemek hazırlıyordu. Babaları Demir Bey de işten dönmek üzereydi. Kapı çaldı. Kapıyı Kaan açtı. Demir Bey elinde bir kutuyla içeri girdi. Emir merakla "Baba bize bir hediye mi aldın?" dedi. Demir Bey Emir'e sarıldı. "Oğlum önce bir hoş geldin deseydin." dedi gülererek. Çocuklar babalarına sarıldı. Daha sonra içeri girdiler. Televizyonun karşısındaki kanepeye oturdular. Kaan ve Emir merakla kutudan ne çıkacağına bakıyorlardı. Bu bir ampuldü. Bütün heyecanları kaçmıştı. "Ampul için mi bu kadar heyecanlandık?" dedi Emir. Babası, Emir'i sararak "Edison bunu bulduğunda oldukça heyecanlanmıştı ama." dedi. Çocuklar ilk defa bu ismi duymuşlardı. Kaan "Edison kim?" diye sordu. O sırada Buket Hanım da mutfaktan geldi. Demir bey anlatmaya başladı.

Edison yedi yaşına geldiğinde okula başlamış. Okula başladıktan kısa bir süre sonra öğretmenleri tarafından yetersiz bulunmuş ve okuldan uzaklaştırılmış. Emir'in o sırada gözleri dolmuş. Babası Emir'in üzüldüğünü görünce:

- Üzülme oğlum. Çünkü Edison pes etmemiş, dedi.

Edison okula devam etmemiş ama öğrenmeye de hiç ara vermemiş. Annesi ona okumayı, yazmayı öğretmiş. Edison, evde bir sürü kitap okumuş. Okumayı çok sevdiği için kitaplık oluşturmuş. Tabii o zamanlar evlerde bugün kullandığımız ışıklar yokmuş. Gaz lambası ve mumlar varmış. Onların verdiği ışık yetersiz geldiği için Edison okumakta zorlanıyormuş. Daha o yaşlarda çözümler aramaya başlamış. Bir gün annesine evlerinin bodrum katında bir laboratuvar kurmak istediğini söylemiş. Annesi onu her zaman desteklediği için bu fikrini kabul etmiş. Tabii malzemelere ihtiyacı olacaktı. Bu yüzden trenlerde gazete ve meyve satmaya başlamış. Kazandığı paraları hem deneylerine harcıyor hem de ailesine yardım ediyormuş. Kaan heyecanla "Baba, Edison ne üzerine deneyler yapıyormuş." dedi. Demir Bey, "Şu elimde gördüğün ampulü bulmak için deneyler yapıyordu." dedi.

Çocuklar dikkatle babalarını dinlemeye devam ettiler. Babaları anlatmaya devam etti.

Aslında o zamanlar lamba vardı ama daha uzun süreli ışık veren bir şey yapmaya çalışıyordu. Uzun çalışmaların ardından elektrikle çalışan bir ampul yapmaya karar verdi. Demir bey çocuklarına ampulün içindeki teli göstererek "Bunun ne olduğunu biliyor musunuz?" dedi. Çocuklardan cevap gelmeyince hikayesine devam etti.

Bu tele filaman deniliyor. Filaman, yanmayı önlemek için yalıtılmış, oksijensiz bir ampul içerisine yerleştirilir. Bu şekilde tel, elektrikle ısıtıldığında ışık yaymaya başlar. Yani bu tel yardımıyla ampul ışık vermektedir. İşte Edison pes etmeyip çok çalışarak bu ampulü buldu.

 Aşağıdaki boşlukları okuduğumuz metne uygun dolduralım.

- Kaan ve kardeşi odalarında oynuyorlardı.
- Buket Hanım mutfakta hazırlıyordu.
- Demir Bey elinde bir içeri girdi.
- Televizyonun karşısındaki oturdular.
- Edison yaşına geldiğinde okula başlamış.
- ona okumayı, yazmayı öğretmiş.

 Aşağıdaki ifadelerden doğru olanlara "D", yanlış olanlara "Y" yazalım.

- ☐ Edison hayatı boyunca hiç kitap okumamış.
- ☐ Edison, evinin bodrumuna laboratuvar kurmuş.
- ☐ Edison, babasının yardımıyla birçok başarıya imza atmış.
- ☐ Edison zamanında gaz lambası ve mumlar varmış.
- ☐ Edison, trenlerde gazete ve meyve satmaya başlamış.
- ☐ Edison elektrikle çalışan bir ampul yapmaya karar vermiş.

 Aşağıdaki soruları cevaplayalım. Doğru seçenekleri işaretleyelim.

1. Ampulün içindeki telin adı nedir?

- A. Filaman
- B. İnce tel
- C. Metal

2. Aşağıdaki görsellerden hangisi yukarıdaki metinle ilgilidir?

3. Demir Bey, aldığı ampulü nereye taktı?

- A. Mutfığa
- B. Salona
- C. Küçük odaya

 Aşağıdaki soruları cevaplayalım.

1. Metnin konusu nedir?

2. Metnin ana fikri nedir?

1. Aşağıdaki 5N1K sorularını cevaplayalım.

➔ Hakan dün sabah marketten çikolata aldı.

Kim?

Ne zaman?

Ne?

➔ Burak, yarın arkadaşlarıyla pikniğe gideceği için çok mutluydu.

Kim?

Ne zaman?

Niçin?

➔ Dilara yarın balık yakalamak için denize gidecek.

Nereye?.....

Ne zaman?

Niçin?

➔ Sinan ormanda kuş, aslan ve geyik gördü.

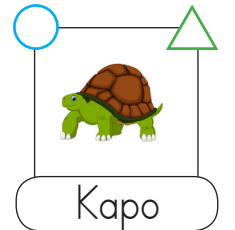
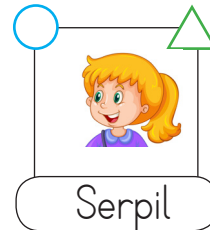
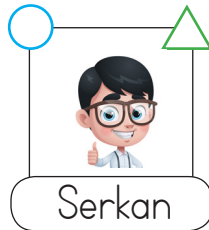
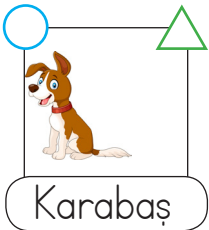
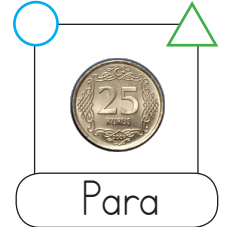
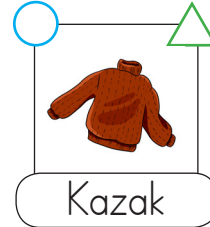
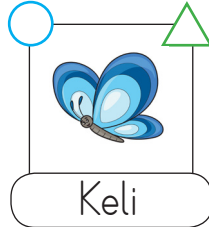
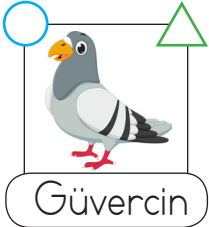
Kim?

Ne?

Nerede?.....

2. Aşağıdaki görsellerin altında yazan kelimeler özel ad ise ○, tür adı ise △ sembolünü boyayalım.

3. Aşağıdaki başlıkların altına, örnekteki gibi verilen harfle başlayan adlar yazalım.

Özel Ad

Tür Adı

Tekil Ad

Çoğul Ad

A
K
S

Ayhan

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. Aşağıdaki cümlelerde yer alan varlıkları niteleyen sözcükleri bulalım, altını çizelim.

- Aylin, bahçeden taze sebzeler topladı.
- Sarı portakallar güzel görünüyor.
- Manavdan iki karpuz aldım.
- Saçını uzun toka ile bağladı.
- Yaramaz çocuk parkta koşuşturuyordu.
- Bütün insanlar sokağa çıktı.

5. Karışık verilen kelimelerden atasözlerini oluşturalım. Oluşturduğumuz atasözlerinin kısa açıklamalarını altlarına yazalım.

gelir

sakla

samanı

zamanı

pas

çalışan

demir

tutmaz

6. Şiirle ilgili soruları yanıtlayalım.

PAPATYALAR

Bahar olsun da seyredin,
Nasıl süsler bayırları.
Zümrüt gibi çayırları,
Yüze gülen o nazlı,
Gelin yüzlü papatyalar,
Altın yüzlü papatyalar.

Tevfik Fikret

Şiir kaç dizeden oluşmuştur?

Şiirin şairi kimdir?

Şiirin konusu nedir?

7. Aşağıda verilen bilgilerden doğru olanlara "D", yanlış olanlara "Y" yazalım.

- ☐ Ülke, şehir, mahalle, sokak adları büyük harfle başlar.
- ☐ Hayvanlara konulan adlar küçük harfle başlar.
- ☐ Noktadan sonra cümleye büyük harfle başlanır.
- ☐ Şiirlerin her dizesi büyük harfle başlar.

8. Aşağıdaki metinlerde parantez içlerine gelmesi gereken noktalama işaretlerini yazalım. Daha sonra metinle ilgili soruları cevaplayalım.

Ayla basketbol oynamayı çok seviyordu() Selda ile okula gitti()
Çünkü okulda basketbol sahası vardı() Selda()
() İyi ki evden çıktık() dedi()
Anlaşılan canı çok sıkılmıştı() Ayla Selda()ya dönüp()
() Benim de farklı bir şeyler yapmaya çok ihtiyacım vardı() dedi()

1 Metnin konusu nedir?

2 Metnin ana karakterini yazalım.

3 Metnin başlığı ne olabilir?

9. Aşağıdaki cümleleri anlamlı ve kurallı hale getirelim.

Babam ekmek aldı fırından.

Sen nereden aldın bu kıyafeti?

Okudum kitaplıktaki tüm kitapları.

10. Aşağıdaki cümlelerden olumlu olanlara (+), olumsuz olanlara (-) koyalım.

- () Yolculuk için trene bindik.
- () Ağaçtan meyveleri topladı.
- () Defterim bittiği için yazamadım.
- () Bu kalem senin değil.
- () Esmâ, doktor oldu.
- () Hasta olduğu için okula gitmedi.

 Paralarımızı örnekteki gibi iki şekilde yazalım.

→ 475 kuruş / 4 lira 75 kuruş

→

/

→

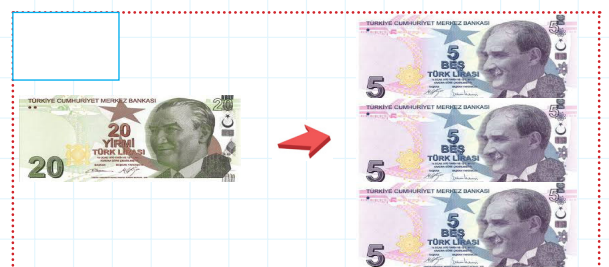
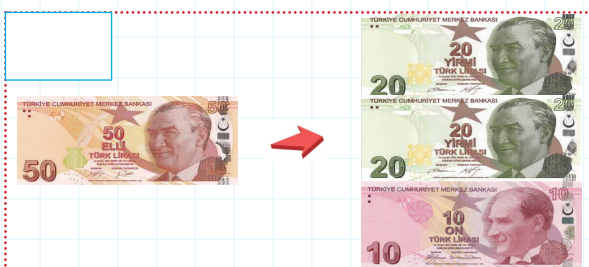
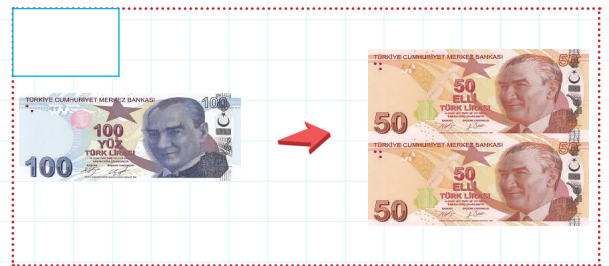
/

→

/

 Aşağıdaki para miktarlarından doğru eşleştirilenlerin kutucuğunu işaretleyelim

 Aşağıdaki ifadelerden doğru olanı işaretleyelim.

☐ 5 tane 100 kuruş 5 lira eder.	☐ 5 tane 50 kuruş 25 liraya eşittir.
☐ 2 lira 10 kuruş, 210 kuruş eder.	☐ 890 kuruş, 8 lira 90 kuruş eder.
☐ 8 tane 25 kuruş 2 lira eder.	☐ 3 lira 25 kuruş, 325 kuruş eder.
☐ 650 kuruş, 6 lira eder.	☐ 4 tane 1 lira 40 kuruş eder.
☐ 2 tane 10 lira ile 5 tane 5 lira eşittir.	☐ En büyük kağıt para 100 liradır.
☐ 4 tane 25 kuruş 1 lira eder.	☐ En küçük kağıt para 5 liradır.
☐ 3 tane 25 kuruş 325 kuruşa eşittir.	☐ En küçük madeni para 50 kuruştur.
☐ 4 lira 25 kuruş, 425 kuruş eder.	☐ En büyük madeni para 1 liradır.

 Aşağıdaki problemleri, verilen ürünlerin fiyatlarına göre çözelim.

				
700 TL	360 TL	520 TL	90 TL	480 TL

500 lirası olan Kaan'ın telefonu alabilmesi için ne kadara daha ihtiyacı vardır?

ÇÖZÜM:

Televizyonun fiyatı satrancın fiyatından kaç lira fazladır?

ÇÖZÜM:

1 yatak ve 1 televizyon alan Deniz ne kadar para öder?

ÇÖZÜM:

1 çadır, 2 satranç takımı alan Sibel ne kadar para öder?

ÇÖZÜM:

1.

Tanesi 75 kr. olan kalemlden 8 tane aldım. Kaç lira öderim?

Çözüm:

2.

Burak günde 4 lira harçlık alıyor. Burak 4 haftada kaç lira harçlık alır?

Çözüm:

3.

5 metresi 35 TL olan kumaştan 8 metre aldım. Toplam kaç metre kumaş aldım?

Çözüm:

4.

Erman'ın kumbarasından 6 tane 2 TL, 5 tane 25 kr. çıktı. Erman'ın kumbarasından kaç kuruş çıktı?

Çözüm:

5.

4 tanesi 200 kuruş olan şekerlerden 15 tane aldım. Şekerler için kaç lira ödedim?

Çözüm:

6.

Tanesi 6 TL olan kitaplara 36 TL, tanesi 8 TL olan kitaplara 48 TL ödedim. Toplam kaç kitap aldım?

Çözüm:

1.

8 tane 1 lira, 6 tane 50 kuruş, 2 tane 25 kuruş kaç lira eder?

Çözüm:

2.

Tanesi 125 kuruş olan simitten 8 tane alan Selin kaç lira öder?

Çözüm:

3.

Elmas, 40 lirasının önce çeyreğini harcıyor. Daha sonra kalan parasının yarısını harcıyor. Toplamda ne kadar harcamıştır?

Çözüm:

4.

Babam 90 liraya kazak aldı. 30 lirasını peşin ödeyip kalanı 4 eşit taksit yaptırdığına göre her bir taksit kaç liradır?

Çözüm:

5.

Bir kırtasiyeci 5 liraya aldığı kalemi 8 liraya satıyor. Kırtasiyeci 20 kalem sattığında kaç lira kazanmış olur?

Çözüm:

6.

Melis, fiyatı 3TL 25 kr. olan defterden 4 tane aldı. Satıcıya 50 lira verdi. Kaç lira para üstü alır?

Çözüm:

Milli Mücadele kazanıldıktan sonra 29 Ekim'de Mustafa Kemal Atatürk önderliğinde cumhuriyet ilan edildi. Böylece devletimizin yönetim şekli cumhuriyet, adı Türkiye Cumhuriyeti Devleti oldu. Mustafa Kemal Atatürk Türk milletinin özgür, birlik beraberlik ve dayanışma içerisinde yaşaması için cumhuriyeti kurdu. Cumhuriyet, millet hakimiyetine dayanan ve gücünü halktan alan devlet yönetim şeklidir. Cumhuriyet kurulmadan önce Devletimizi padişah yönetirdi. Devlet yönetiminde halkın söz hakkı yoktu.

 Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına "Y" yazalım.

- ☐ Cumhuriyet 1923 yılında ilan edildi.
- ☐ Cumhuriyet, halkın kendi kendini yönetmesidir.
- ☐ Cumhuriyeti padişah ilan etti.
- ☐ Cumhuriyetin ilanından sonra kadın-erkek eşit oldu.
- ☐ Cumhuriyet yönetiminde, yönetim babadan oğla geçerdi.
- ☐ Cumhuriyetten sonra her ailenin bir soyadı oldu.
- ☐ Cumhuriyetin ilanından sonra Arap harfleri kullanılmaya başlandı.
- ☐ Cumhuriyetten önce ölçü ve saatlerde değişiklik yapıldı.

 Aşağıdaki durumları cumhuriyetten önce olanların kutucuğunu maviye, cumhuriyetten sonra olanların kutucuğunu sarıya boyayalım.

☐ Kılık kıyafet şekli değişti.

☐ Kadınların seçme hakkı yoktu.

☐ Yönetimde halkın söz hakkı yoktu.

☐ Uzunluk ölçüsü birimi değişti.

☐ Din ve devlet işleri ayrı değildi.

☐ Herkes eşit şartlarda eğitim aldı.

 Aşağıdaki noktalı yerlere uygun ifadeleri yazalım.

sağlıklı	farklılık	toprağa	bitkiler
düzenli	tohum	besinlerini	

- ➔ Tohumlar ekildiğinde yeni bir bitki oluşturur.
- ➔ topraktan emdikleri su ve minerallerle beslenirler.
- ➔ Sulanan bir süre sonra çimlenir.
- ➔ Yeni bitki oluşturacak tohumların olması gerekir.
- ➔ Bitki türüne göre yaşam döngüsündeki süre gösterir.
- ➔ Bitkinin büyümesi için sulanması gerekir.
- ➔ Bitkiler kendi kendileri üretebilir.

 Aşağıda bir bitkinin gelişim evreleri karışık olarak verilmiştir. Bitkinin evrelerini doğru bir şekilde sıralayarak yazalım.

- 1 Bitkinin üzerindeki çiçekler meyveye dönüşür.
- 2 Tohum ekilir ve belirli aralıklarla sulanır.
- 3 Fidan zamanla büyüyerek yetişkin bir bitki olur.
- 4 Sulanan tohum çimlenir ve fidan oluşur.

- 1
- 2
- 3
- 4

1. Görsellerin altlarına isimlerini yazalım.

restaurant

cinema

mosque

library

zoo

park

hospital

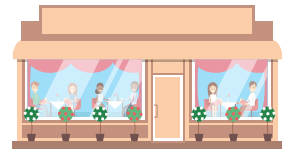
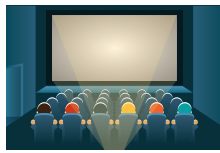
school

bank

town

museum

shopping center

2. Resimlere bakalım ve doğru olan kutucuğu boyayalım.

one

clasroom

library

zoo

two

hospital

museum

mosque

three

shopping center

mosque

school

four

city

school

shopping center

five

town

village

mosque

six

zoo

market

bank